

„Sindikalno pero“ 135, novembar 2013.

Kampanja „Ujedinjeni za kvalitetno obrazovanje“

10 KLJUČNIH PORUKA EVROPSKOG KOMITETA SINDIKATA OBRAZOVANJA

Evropski komitet sindikata obrazovanja započeo je kampanju „UJEDINJENI ZA KVALITETNO OBRAZOVANJE“. Na specijalnom sastanku u Briselu se krajem oktobra raspravljalo o tome šta je potrebno za unapređenje kvalitetnog obrazovanja u Evropi. Usvojen je dokument „10 ključnih poruka o unapređenju kvalitetnog obrazovanja u Evropi“. Sve organizacije sindikata treba da na osnovu ovih poruka razviju specifične i konkretne nacionalne preporuke koje se odnose na zahteve za unapređenje kvaliteta obrazovanja na nacionalnom nivou. Pored razgovora sa glavnim činiocima odgovornim za obrazovanje, sa ovim porukama treba da se upoznaju nacionalni kandidati za Evropski parlament, pre izbora koji će se održati maja naredne godine.

Šta je potrebno za unapređenje kvaliteta obrazovanja u Evropi?

Utemeljenje kvaliteta obrazovanja oslanja se na tri glavna stuba: Kvalitetna nastava, kvalitetna nastavna sredstva i kvalitetno okruženje za nastavu i učenje

1. Kvalitetno obrazovanje – osnovno ljudsko pravo i javno dobro

Kvalitetno obrazovanje je osnovno ljudsko pravo i javno dobro i vlade u Evropi su odgovorne za njega. Član 26. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, sadrži stav: „Svako ima pravo na obrazovanje“, sve nivoe obrazovanja, uključujući predškolsko vaspitanje i obrazovanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih. Vizija kvalitetnog obrazovanja Evropskog komiteta sindikata obrazovanja (ETUCE) za svu decu, studente i odrasle u evropskoj regiji nije definisana samo u odnosu na ishode učenja, već i u odnosu na puni razvoj pojedinca i njegovog/njenog doprinosa demokratskom društvu. Optimalna dodela sredstava kao investicija u evropsku budućnost u interesu je ekonomije i društva u Evropi i otuda je važno obezbediti kvalitetno obrazovanje svakom detetu, bez obzira na materijalni status ili poreklo roditelja.

2. Vizija kvalitetnog obrazovanja evropskih sindikata obrazovanja

Sa namerom da promoviše viziju kvalitetnog obrazovanja evropskih sindikata obrazovanja i da podrži visoki kvalitet obrazovanja za sve, kao jednog od temeljnih osnova pravog i demokratskog društva, članice ETUCE pozivaju na univerzalni i slobodan pristup kvalifikovanih nastavnika, modernih nastavnih sredstava i resursa i bezbedno okruženje za nastavu i učenje koji su rodno osetljivi i potpuno lišeni diskriminacije.

3. Pristup kvalitetnom obrazovanju za sve

Sa ciljem da podigne javnu svest o tome da je pristup kvalitetnom javnom obrazovanju fundamentalan za svakog građanina, članice ETUCE potvrđuju svoju podršku inicijativi

Internacionale obrazovanja „Ujedinjeni za kvalitetno obrazovanje“, da se angažuju u zajedničkoj akciji za kvalitetno obrazovanje, kao i kvalitetno početno obrazovanje nastavnika i njihov kontinuirani profesionalni razvoj.

4. Finansiranje javnog obrazovanja

U kontekstu sadašnje politike štednje koje primenjuju pojedine vlade, a koje su delimično izazvane ekonomskom krizom i nametnute delovanjem „Trojke“, članice ETUCE odbacuju efekte tih politika koje su determinisane političkim ideologijama i neprijateljski nastrojene prema javnom finansiranju obrazovanja. Članice ETUCE osuđuju povećanje privatizacije potencijalno profitabilnih obrazovnih usluga od strane čisto preduzetničkih interesa, koji ugrožavaju javno obezbeđivanje sredstava za obrazovanje. Članice ETUCE zato zahtevaju javno obrazovanje koje je besplatno.

5. Jednake mogućnosti i socijalna mobilnost

Kvalitetno obrazovanje treba da bude obezbeđeno ravnopravno na neprofitnoj osnovi. Vlade imaju odgovornost da osiguraju adekvatne resurse za univerzalni pristup obrazovanju kroz fer i progresivno oporezivanje. Značaj globalnog pravednog poreza nije ograničen samo na jačanje budžeta za javno obrazovanje; to je takođe neophodno za veću jednakost mogućnosti i socijalnu mobilnost.

6. Kvalitet obuke nastavnika

Afirmišući vitalnu ulogu nastavnika i sindikata za kvalitetno obrazovanje, članice ETUCE pojačavaju svoju posvećenost nastavnicima i njihovih sindikata u preuzimanju vođstva u borbi za pristup i kvalitet za sve učenike i doprinos obrazovanja ukupnoj javnoj koristi. Nastavnici su najvažniji obrazovni profesionalni resurs za učenike i kritična determinanta obrazovnog kvaliteta; stoga njihov doprinos i status treba da bude adekvatno priznat. Nastavnici moraju biti tretirani kao poštovani profesionalci, kojima treba dati kvalitetno početno obrazovanje i kontinuiran profesionalni razvoj koji im je potreban.

7. Privlačnost nastavničke profesije

Osiguranje visokokvalifikovanog i motivisanog nastavnog osoblja ključno je za izgrađivanje kvaliteta u obrazovnom sistemu. Shodno tome, ETUCE i njene članice se zalažu za priznavanje i zaštitu prava nastavnika, priznavanje njihove profesionalne perspektive u upravljanju i potrebu fer radnih uslova i adekvatne plate, olakšica i fer penzija, i za žene i muškarce, pristup obuci i kontinuiranom profesionalnom razvoju, odgovarajuće resurse za nastavu i učenje i zdravo i bezbedno radno okruženje. To su preduslovi koji će pomoći da nastavnička profesija postane privlačnija i ohrabriti više ljudi da se opredele za nastavničku karijeru.

8. Sindikati obrazovanja i instrumenti socijalnog dijaloga

Priznavanjem socijalnog dijaloga kao vodeće snage za uspešne ekonomske i socijalne reforme, članice ETUCE naglašavaju potencijal sindikata da podiže svest o posledicama ekonomskih i socijalnih promena u društvenom sistemu, obrazovanju i tržištu rada. Sindikati obrazovanja imaju ključnu ulogu u isticanju neophodnih uslova koji će stimulisati stvaranje novih radnih mesta, naročito olakšavanjem ekonomskog oporavka i tržišta rada i socijalne inkluzije. Otuda je od posebne važnosti da vlade i poslodavci osiguraju radno okruženje za sindikate obrazovanja da mogu da deluju slobodno i nezavisno.

9. Uključenost sindikata obrazovanja u donošenje odluka koje se direktno i indirektno odnose na obrazovni sektor

Uključivanje sindikata obrazovanja u obrazlaganje i primenu politika koje direktno i indirektno utiču na obrazovanje ključno je u odnosu na njihovu poziciju. Zato članice ETUCE zahtevaju da konsultacije sa socijalnim partnerima na nacionalnom, regionalnom nivou i nivou obrazovnih institucija treba da bude pravovremeno, značajno i sistematsko, uz omogućavanje neophodnih analiza i predloga i učešće u procesu donošenja odluka. Od posebnog je značaja negovanje socijalnog dijaloga na lokalnom nivou koje uključuje i nastavnike i rukovodstvo škola.

10. Koherentne konsultacije socijalnih partnera usmerene na ekonomski i društveni napredak

Pozivajući na koherentan i respektabilan proces konsultacija nacionalnih i /ili evropskih socijalnih partnera sa vladama na nacionalnom nivou i sa Komisijom, Savetom i Parlamentom na evropskom nivou, članice ETUCE zahtevaju da socijalna dimenzija Evropske monetarne unije treba da doprinese ekonomskom i socijalnom progresu u EU. Potvrđivanjem značaja obrazovanja kao prioritetne poluge napretka, politika treba da bude oblikovana tako da pogoduje ekonomskom i društvenom napretku.